

Alkotmánybíróság

1015 Budapest

Donáti u. 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/902-0/2019
Érkezett:	2019. MÁJ 24.
Példány:	1
Melléklet:	12 db
Kezelőiroda:	4/

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Alulírott [REDACTED] indítványozó kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Szegedi Törvényszék 5.Bvf.222/2019/2. számú másodfokú végzésének, valamint a Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 4.Bv.1014/2017/14. számú elsőfokú végzésének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

Az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítási eljárás volt folyamatban a Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja előtt 4.Bv.1014/2017. számon, majd fellebbezés folytán a Szegedi Törvényszék, mint másodfokú bíróság előtt 5.Bvf.222/2019/2. számon [REDACTED].

Az elsőfokú bíróság 4.Bv.1014/2017/14. számú, 2019. január 25-én kelt végzésével [REDACTED] elítélt számára a 2005. december 28. napja és 2016. december 31. napja közötti időben előzetes letartóztatásban és szabadságvesztésben töltött időszakból összesen 3641 napra az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt 4.733.300 forint kártalanítást állapított meg, illetve azt meghaladóan a kártalanítás iránti igényt egyéb törvényes útra utasította.

A fellebbezés folytán eljáró Szegedi Törvényszék az elsőfokú határozatot megváltoztatta és a kártalanítás iránti kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította 5.Bvf.222/2019/2. számú, 2019. március 06. napján kelt és aznap véglegessé vált végzésével. A másodfokú bíróság határozatának indokolásának lényege szerint a kártalanítás iránti igény érdemi elbírálásának nincs helye, hiszen a fogvatartott nem terjesztette elő a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 144/B. § szerinti panaszt a fogvatartásért felelős szerv vezetőjéhez, illetve az Emberi Jogok Európai Bíróságához kérelmet ugyan terjesztett elő a

fogvatartás tárgyban 2016. december 29. napján, azonban a kérelmet a bíróság már csak 2017. január 01. napját követően vette nyilvántartásba, ekként a kérelem nem felel meg az érdemi vizsgálat előfeltételeinek.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

Kérelmező az alapügyben fellebbezett, ugyanakkor a valós jogsérelem őt a másodfokú, végleges végzés meghozatalával érte, amellyel szemben nincs számára további rendes jogorvoslati lehetőség biztosítva.

Elítelt képviseletében eljárva perújítás iránti indítványt terjesztettem elő a Szegedi Törvényszékhez az ügyben, azonban a bíróság a 4.Bv.1014/2017/20. számú levelében arról tájékoztatót, hogy az ügyben nincs helye perújításnak. Lényeges körülmény, hogy a bíróság tájékoztatásában szereplő megoldási lehetőség, nevezetesen újabb kérelem jelenlegi dátummal történő előterjesztése nem járható út, hiszen időközben az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények már több alkalommal megszakadtak 30 napnál hosszabb időre, így ha a bíróság által jelzett módon újabb kérelem előterjesztésére kerülne sor, akkor kérelmező számára a kérelemben foglalt időszak legnagyobb részére - figyelemmel a Bv. tv. 10/A. § (4) bekezdésére - nem lehetne kártalanítást megállapítani.

Felülvizsgálatnak a büntetés-végrehajtási ügyekben szintén nincs helye.

A Bv. tv. 71. § (1) bekezdése szerint a büntetés-végrehajtási bíró hivatalból, az ügyészség indítványára, az elítelt vagy a védő kérelmére, illetve a végrehajtásért felelős szerv jelzése alapján utólag folytatja le az 52 - 70. § szerinti eljárásokat, ha határozatában nem a törvénynek megfelelően rendelkezett. Ebből eredően a kártalanítási ügyeket érintő 70/A. § és 70/B. § szerinti bv. bírói eljárások utólagos folytatására nincs lehetőség, így ez az eljárás sem alkalmas arra, hogy az indítványozót ért jogsérelmet általa orvosolni lehessen.

Jelen ügyben kérelmet terjesztettem elő a Legfőbb Ügyészségen azt kérve, hogy a legfőbb ügyész szíveskedjen jogorvoslatot bejelenteni a törvényesség érdekében. A Legfőbb Ügyészségre előterjesztett kérelem nem jelenti azt, hogy az ügy bizonyosan a Kúria elé kerül, pusztán az indítvány előterjesztése iránti kérelemről van szó.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje:

Kérelmezőt és jogi képviselője számára az ügyben hozott másodfokú (végleges) végzést 2019. március 18. napján kézbesítették, így kérelmező az alkotmányjogi panasz előterjesztésére nyitva álló 60 napos határidőt megtartotta.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása:

Indítványozó kártalanítás iránti kérelemmel fordult a Szegedi Fegyház és Börtön útján a Szegedi Törvényszék büntetés-végrehajtási bírójához. A lefolytatott eljárás alapján az elsőfokú határozatban indítványozó számára jelentős összegű kártalanítást állapított meg a bíróság, míg a másodfokú bíróság - az elsőfokú határozatot megváltoztatva - a kártalanítás iránti kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Indítványozó érintettsége nyilvánvalónak tekinthető,

hiszen az alapeljárásban több millió forint összegű kártalanítási összegnek az indítványozó számára történő kifizetéséről avagy ki nem fizetéséről döntöttek.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés:

Indítványozó álláspontja szerint az alapul fekvő bírósági peren kívüli eljárásban, amennyiben az eljáró bíróság tisztességesen folytatta volna le az eljárást, akkor indítványozó kérelme érdemben került volna megvizsgálásra és elbírálásra, végeredményben számára jelentős összegű kártalanítási összeg került volna megítélésre.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése:

Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése [tisztességes hatósági eljáráshoz való alapjog]

Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése [tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjog]

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása:

Az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítási eljárás volt folyamatban a Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja előtt 4.Bv.1014/2017. számon, majd fellebbezés folytán a Szegedi Törvényszék, mint másodfokú bíróság előtt 5.Bvf.222/2019/2. számon [REDACTED] elítélt ügyében.

Az elsőfokú bíróság 4.Bv.1014/2017/14. számú, 2019. január 25-én kelt végzésével [REDACTED] elítélt számára a 2005. december 28. napja és 2016. december 31. napja közötti időben előzetes letartóztatásban és szabadságvesztésben töltött időszakból összesen 3641 napra az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt 4.733.300 forint kártalanítást állapított meg, illetve azt meghaladóan a kártalanítás iránti igényt egyéb törvényes útra utasította.

A fellebbezés folytán eljáró Szegedi Törvényszék az elsőfokú határozatot megváltoztatta és a kártalanítás iránti kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította 5.Bvf.222/2019/2. számú, 2019. március 06. napján kelt és aznap véglegessé vált végzésével. A másodfokú bíróság határozatának indokolásának lényege szerint a kártalanítás iránti igény érdemi elbírálásának nincs helye, hiszen a fogvatartott nem terjesztette elő a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 144/B. § szerinti panaszt a fogvatartásért felelős szerv vezetőjéhez, illetve az Emberi Jogok Európai Bíróságához kérelmet ugyan terjesztett elő a fogvatartás tárgyban 2016. december 29. napján, azonban a kérelmet a bíróság már csak 2017. január 01. napját követően vette nyilvántartásba, ekként a kérelem nem felel meg az érdemi vizsgálat előfeltételeinek.

A kártalanítási ügy előzményeként valójában a kérelmező elítélt 2017. június 21-én kelt beadványában előterjesztette – jogi képviselője közreműködésével – az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti panaszt a Szegedi Fegyház és Börtön parancsnokához ajánlott, tértivevényes postai küldeményként.

Az ügyben a kártalanítás iránti kérelem a Szegedi Fegyház és Börtön útján került előterjesztésre a Szegedi Törvényszék büntetés-végrehajtási bírójához. A Szegedi Fegyház és Börtön ugyanakkor abban az átiratában, amellyel a Szegedi Törvényszékhez felterjesztette a kérelmet, azt közölte a bírósággal, hogy az elítélt az alapvető jogokat sértő körülmények közötti elhelyezés kapcsán panasszal nem élt. Ez téves adatközlés, ami jobb esetben is súlyos gondatlanságot takar a Szegedi Fegyház és Börtön részéről.

Önmagában az a tény, hogy a valós tényekkel ellentétes - mindazonáltal a kártalanítási kérelem elbírálását döntően befolyásoló - adatközlést teljesített a Szegedi Fegyház és Börtön a Szegedi Törvényszék irányába, sérti az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdését, tehát a tisztességes hatósági eljáráshoz való alapjogot. A tisztességes eljárás elve megkívánná a büntetés-végrehajtási intézet - ekként hatóság - részéről, hogy olyan ügyviteli rendszert alakítson ki és tartson fenn, amellyel a hasonló anomáliák kiküszöbölhetőek.

Kérelmező szerint ugyanakkor a bírósági eljárás sem volt tisztességes, hiszen a bíróság a Szegedi Fegyház és Börtöntől beérkezett beadványt, amelynek lényeges tartalma - tehát az előterjesztés szövege illetve a bv. intézet által közölt nyilvántartási adatok - indítványozó előtt nem volt ismert, a bíróság nem adta ki észrevételezésre, illetve véleményezésre a kérelmező elítéltnak, illetve jogi képviselőjének. Amennyiben csak a bv. intézet előterjesztését kiadja a bíróság, akkor kiderül a téves adatközlés időben korigálható, a jogsérelem pedig elkerülhető lett volna.

A jelen állapotában az alapügyben hozott végleges végzés nyilvánvalóan jogsértő, hiszen az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményekkel kapcsolatos panasz benyújtása az elítélt részéről - a kártalanítási kérelem benyújtása előtt - megtörtént, így a bíróság nem alkalmazhatta volna jogszerűen az ügyre a Bv. tv. 70/A. § (5) bekezdés c) pontjában foglalt elutasítási szabályt.

Indítványozó hivatkozik a Kúria a Bfv.II.68/2019. számú ügyben hozott határozatára is. A határozat ugyan szabadságvesztés megkezdésének elhalasztása ügyében született, ugyanakkor az abban kifejtett jogi álláspont - indítványozó véleménye szerint - jelen ügyben is alkalmazható lett volna. A Kúria a döntésében kifejti: "2. Amennyiben a szabadságvesztés végrehajtásának elhalasztása tárgyában hozott véglegessé vált nem ügydöntő határozat törvénysértő rendelkezést tartalmaz, annak orvoslására – bár a Bv.tv. és a Be. nem tartalmaz rendelkezést rá – nincs más lehetőség, mint újabb eljárás lefolytatása a szabadságvesztés végrehajtásának elhalasztása tárgyában."

A határozat indoklása körében a Kúria leírja: "A szabadságvesztés végrehajtásának elhalasztása tárgyában hozott véglegessé vált határozat kapcsán is előfordulhat, hogy az nem a törvénynek megfelelő rendelkezést tartalmaz. Az értelemszerű alkalmazás alapján ebben az esetben alapügyön a véglegessé vált határozat értendő, s ha az törvénysértő rendelkezést tartalmaz, annak orvoslására – bár a Bv.tv. és a Be. nem tartalmaz rendelkezést rá – nincs más lehetőség, mint újabb eljárás lefolytatása a szabadságvesztés végrehajtásának elhalasztása tárgyában. Álláspontjának kialakítása körében a Kúria figyelemmel volt a Legfelsőbb Bíróság által hozott

2/2010. (VII.16.) BJE határozat indokolásának II. pontjában foglaltakra, amely szerint a nem ügydöntő határozatok – a fellebbezési jog folytán – alaki jogerőre természetesen képesek, azonban – tartalmuk miatt – anyagi jogerőhatásuk (ítélt dolog) nincs. Ehhez képest annak sincs elméleti akadálya, hogy az általuk eldöntött kérdés újból eldönthetővé váljon, illetve ez nem rendkívüli jogorvoslatokhoz kötött."

Erre a döntésre is tekintettel abban a vonatkozásban is tisztességtelennek tekinthető a bíróság eljárása, hogy miután a jogi képviselő beadványából 2019. április 10. napján értesült a hibás döntésről, akkor a perújítási indítványt [tartalma szerint újabb eljárás lefolytatására és - a panasz benyújtására is figyelemmel - újabb határozat meghozatalára vonatkozó indítványt] nem bírálta el, új eljárást az ügyben nem indított, pusztán egy tájékoztató levelet küldött indítványozó jogi képviselőjének arról, hogy a büntetés-végrehajtási ügyben nincs helye perújításnak.

Indítványozó véleménye szerint

- a Szegedi Fegyház és Börtön által a bírósághoz felterjesztett anyagok másolata észrevételezésre történő kiadásának elmaradása,

- a bíróság téves tényállás-megállapítása (akkor is ha az a Szegedi Fegyház és Börtön téves adatközlésére vezethető vissza) és ebből fakadóan a kártalanítás iránti kérelem érdemi elbírálásának téves jogszabály alkalmazás folytán történő mellőzése a másodfokú végleges végzésben,

- végül pedig a (tartalma szerint) új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára irányuló kérelem "tájékoztató levél" kíséretében történő mellőzése

sérti indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogát. Kérelmező erre tekintettel a fenti bírósági végzések megsemmisítését.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését: Nem.

b) Indítványozó jelen beadványához mellékeli a jogi képviselője számára adott meghatalmazást.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról: Kérelmező nem járul hozzá nevének, illetve személyes adatainak közzétételéhez.

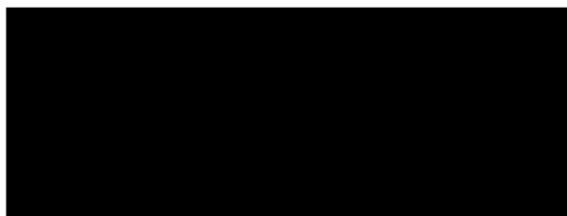
d) Kérelmező érintettségét az ide mellékelt dokumentumok másolatának csatolásával bizonyítja:

- Panasz az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt,
- Összefoglaló jegyzék, amelynek mellékleteként a panasz és az ügyvédi meghatalmazás a Szegedi Fegyház és Börtön parancsnokához megküldésre került,

- A postai küldemény feladóvevénye és tértivevénye,
- A Szegedi Törvényszék 4.Bv.1014/2017/14. számú végzése,
- A Szegedi Törvényszék 5.Bvf.222/2019/2. számú másodfokú végzése,
- Perújítás iránti indítvány,
- A Szegedi Törvényszék 4.Bv.1014/2017/20. sorszámu tájékoztatása,
- A Legfőbb Ügyészségre előterjesztett kérelem, jogorvoslat benyújtása iránt a törvényesség érdekében;

Kelt: Szeged, 2019. május 06.

Tisztelettel:

dr. Kovács Arthur ügyvéd